

Enstitü:Fen Bilimleri
Ana Bilim Dalı:Sanat ve Tasarım Fakültesi
Program:İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı
Tez Danışmanı:Prof. Dr.Oğuz CEYLAN
Tez Türü ve Tarihi:Yüksek Lisans,Mart 2009

ÖZET

19.YY'DA OSMANLI KONUT MİMARİSİNDE İÇ MEKAN KURGUSUNUN SAFRANBOLU EVLERİ ÖRNEĞİNDE İRDELENMESİ

S.Gülçin (BOZKURT) AZEZLİ

“19.yy’da Osmanlı Konut Mimarisinde İç Mekan Kurgusunun Safranbolu Evleri Örneğinde İrdelenmesi” konulu tezin amacı;Türkiye’de geleneksel konut mimarisinin tarihsel gelişim süreci,plan tipleri ve iç mekan kurgusunun, geleneksel konut mimarisinin en iyi korunduğu yer olan Safranbolu Evleri ele alınarak irdelenmesi.

Tez giriş ve onu takip eden dört bölümden oluşmaktadır.

Bu amaçla ilk olarak; Geleneksel Türk Evi’nin tarihsel süreç içerisinde çadır hayatından yerleşik düzene geçiş ile başlayıp çeşitli kültür bileşenlerinin de izini taşıyarak gelişimi ve kökeni irdelenmektedir. Geleneksel Türk Evi’nin tanımı,tarihçesi ve oluşumu ile birlikte Safranbolu bölgesinin, geleneksel konut mimarisi açısından tarihsel gelişim sürecine değinilmektedir.

Geleneksel Türk Evi planlama ve yapısal kurgu açısından ele alınarak, plan tipleri,cephe özellikleri,kullanılan malzeme ve uygulanan teknikler açısından irdelenmekte ve plan tipleri; tarihsel gelişim sürecine göre en basit plandan, en karmaşık plana doğru anlatılmaktadır.İç mekan kurgusu açısından temel öge olan oda ve oda içindeki donatılar işlevselliklerine ve yöresel özelliklerine göre irdelenmektedir.Aynı şekilde sofa ve sofanın planı belirleyen merkezî etkisi ve sofada yer alan yapısal elemanlar da detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

Safranbolu bölgesi evleri,planlama ve yapısal kurgu açısından değerlendirildiğinde; plan tipleri,cephe özellikleri,kullanılan malzeme ve uygulanan teknikler bakımından irdelenmektedir.İç mekan kurgusu açısından oda ve oda içindeki donatılar ve sofa ve sofada yer alan yapısal elemanlar detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

Sonuç olarak; bu araştırmalar neticesinde incelenen Safranbolu Evlerinin plan tipinin, Geleneksel Türk Evi plan tipinin hangi aşamasında yer aldığı tesbiti anlatılmaktadır.Ayrıca 19.yy açısından değerlendirilen Geleneksel Türk Evi ve Safranbolu Evleri iç mekan kurgusu açısından irdelenerek; Geleneksel Türk Evi’nin yapısal ve kurgusal özelliklerinin, Safranbolu Evlerindeki yansımaları anlatılmaktadır.

Institute: Institute of science
Department: Faculty of Fine Arts and Design
Programmed: Interior Architecture and Environmental Design
Thesis advisor: Prof. Dr. Oguz CEYLAN
Type of thesis and date: Master of Science, March 2009

ABSTRACT

INVESTIGATION AT INSTANCE OF SAFRANBOLU HOUSES OF INDOOR MONTAGE IN OTTOMAN DOMESTIC ARCHITECTURE IN 19th CENTURY

S.Gülçin (BOZKURT) AZEZLİ

The aim of themed thesis ‘Investigation at Instance of Safranbolu Houses of Indoor Montage in Ottoman Domestic Architecture in 19th century’; is examine undertake historical development process of traditional domestic architecture in Turkey, types of plan and Safranbolu Houses where are the best protected, indoor montage, traditional domestic architecture.

This thesis includes information and from four chapters that followed it.

For this purpose, firstly; was examined development and origin bearing a trace of several culture components after begin with transition from tent life to permanent settlement in historical progress of Traditional Turkish House. It was referred traditional domestic architecture historical development progress from the point of Safranbolu region along with definition, historically and composition of Traditional Turkish House.

Traditional Turkish House was undertaken from the point of designing and indoor montage and it was examined from the point of type of plan, characteristics of frontal, used material and applied methods and type of plan was described from the simplest to the most complex according to historical development progress was examined room and equipments in room that base item from the point of indoor montage as regards functionality and local characteristics. Similarly, centralist effect that were determined plan of hall and hall and structural components in hall were detailed speech.

It was examined from the point of type of plan, characteristics of frontal, used material and applied methods, when Safranbolu region’s houses were evaluated from the point of design and structure montage; room and equipments in room and hall and hall and structural components from the point of indoor montage were detailed speech.

Consequently, type of plan of Safranbolu Houses that was inspected following the searches, was determined that located in which period type of plan of Traditional Turkish House. Besides, they were examined from the point of Traditional Turkish House and Safranbolu Houses that was evaluated from the point of 19th century and structural and fictional characteristics of Traditional Turkish House were described reflectivity to Safranbolu Houses.